

Primož Čučnik

Miris čaja

Moj prijatelj je egzistencijalist. Sakuplja kineski porculan i japanske čajnike. Kod njega se pije najbolji čaj. U sekundu precizan. Možda nije prava ceremonija, ali u našem ispijanju, kada se rasporedimo oko stola, sigurno je nešto estetsko. Drag mi je prizor dok šutimo i srčemo miris čaja. Svi smo egzistencijalisti. Najprije se smijemo i tek zatim kažemo: Dobra šala. I mi čitamo Šalamuna. Jednom smo za cijelog odmora govorili: Jone jesi li riba? Riba sam. Zatim smo svi bili na Hvaru. Imam i drugog prijatelja koji je budist. Zastali smo na granici između filozofije i teologije. Rekli smo: Joj, to je oštro. Tu se porežeš. Možda će on čitati tibetanske tajnovite tantre, pa ćemo se onda moći zajedno smijati na Šuštaru. Drugom zgodom zbijali smo šale o praznini, kako je odvratno hladna za naše kuće. On je rekao: Najeo sam se mudrosti. Sada uzimam samo malom žličicom. Sve će nas zvesti. Iz Nepala mi je Branko poslao svetu kravu. Morao se već vratiti, ali on je skitnica. Dva su mi prijatelja glazbenici. Jedan mi piše sa sjevera, iako ima istočno ime. Lao zi je legenda. Drugi je basist. Možda će jednom razgovarati s Peacockom. Na *Tales of another* tragovi su bijeli. Jarett razgovara s anđelima. I duhovima, ako želite. Kada razgovaramo o glazbi, nikad ne znamo odakle dolazi i kamo ide. Sigurno nije u notama. U tome se slažemo. I ja to znam iz vlastitog iskustva. Jedan moj prijatelj radi u tiskari. Vozimo se biciklima. Ponekad uopće ne razgovaramo. Možda on ne zna da sam pošten. Da se otkrivam, ako mi je vruće. Pošto se bojim da će pasti, poklonio sam mu *Tehniku penjanja*. Knjigu iz godine 1950.

Podimo jednom svi u Medvode, na čaj, da kažemo koju riječ o našim sudbinama. Nešto nas tanano veže. Grom je rekao, dobar komad je kao žvakaća guma koja se rasteže i širi u svim smjerovima, a ne kida se. Čini se, i s nama je tako. Na elastičnoj traci se ljuljamo i pazimo da nismo preteški. Kada je vruće, čekamo da zahлади. I pušemo i naš vjetar stvara valove uz rubove porculana. Nešto tanano nas veže. Važno je da pukne, a da se ne pokida.

Prevela Ksenija Premur

Sonet

Oprosti što nisam bio dovoljno pažljiv
najvrjednije su nam pohvale bližnjih
ljubav je jureća domovina na biciklu
a rat samo plašljiva novost na jezicima

pod plaštom se lome komadići kamena
oni ti ne predviđaju nikakve slabosti
a kušaj činiti ono što te ispunjava
strah je krivotvoritelj tuđeg novca

tijelo je zračnica sasvim ispunjena zrakom
svemir je zatvor uma gdje nema zraka
onaj koji umire neće više ništa reći

rat je plašljiva vijest na usnama
kad bi svatko činio ono što ga usređuje
promjena je jureća domovina na biciklu

Preveo Tonko Maroević

Akordi

à Reverdy

1.

Prihvati odbačene klizaljke i počni klizati
zaleđenim pločnicima.

Na nož nabrušene zareži u plohu
i neka noge s klizaljkama budu jedno.

Otkliži brzo, sam, kao da je natjecanje,
ne obaziri se na povike: »Kuda kliže?«.

Dobro je tako klizati, bez ograničenja
pod klizaljkama sve ti je dozvoljeno.

Jedini si klizač tu dolje, ne vidiš ni
pjegę ni sjene što ih bacaju klizaljke.

Klizneš među gradska svjetla
držiš ravnotežu
nećeš pasti na leđa.

Klizaljke ostavljaju oštar trag crta
na blještavoj plohi pod njima su urezi.

Uzmi, dakle, prašnjavi par i otkliži
u klizeću tvar, tamo ćeš se osjećati cijelim.

Kliži sam i led će se pod tobom
pretvoriti u živu tekućinu.

Ne govori ljudima o svome klizanju.
Kliži, kao da ne kližeš sam.

2.

O dječaćę, kuda kližeš, u ljutnji
na klizaljkama ne znaš smjer.

Svemir je kud te nosi i klizaljke
više ne dodiruju tlo ispod tebe.

Da li tu plesači plešu na glavama
ili samo padaju
te su duboko u naglom padanju.

Sitne točke su planeti i klizaljke
svako malo skliznu s iskrivljene plohe.

Je li to ples o plesu ili zemlja već
sve vrijeme pleše, a tvoje klizanje samo je želja.

Ako se krećeš tako užurbano, da li te uopće
netko zaustavlja, vidi kako skidaš klizaljke.

Dobar si klizač, tvoje je klizanje
let krhotina kometa u kozmosu.

Jesi li ikad vidio repatice, ugledao
munje, iznenadne, čuo velike praske.

Je li raznijelo tvoj unutanji, ljudski glas ili
se oglasio šutljivac, koji se prije nikada nije.

Ah, treseš se (kad ukližeš u prazninu),
klizaljke ječe: Ne žali ni za čim.

3.
Hoćeš li uvijek klizati sam.
Hoće li tvoje klizanje biti nagrađeno.

Klizaču, glazba urla iz tišine
moćnija,
srce održava ravnotežu s klizaljka.

Golemi likovi gradova žele te sjetnog,
ali ne smiješ stati da bi uhvatio otvoreni govor.

I sam kliziš (kao da netko kliže uz tebe),
u mnoštvu klizača (a ipak kližeš sam).

Kako se mijenjaš, znaš što je pod nebom,
kako su spretne tvoje klizaljke!

Čak ti i prvi klizač želi pokazati,
kako se najbrže kliže u sveobuhvatnom klizalištu!

Da nisi jedini, postoje i bolji natjecatelji od tebe,
no nije svatko u čudesnom brestiku praznine.

Pratiš li stranu neba, prati je, prati,
tamo uvijek ima nečeg presudnog.

Samo ne govori ljudima o svojem klizanju.
Ne bi vjerovali da ti nitko ne daje ravnotežu.

Ne ponavljaj unedogled što te čini sretnim.
Nisi jedini sa slomljenom klizaljkom.

Kliži tako kao da kližeš u samoći.
Kliži kao da kližeš sam.

Preveo Edo Fičor

U tom slučaju

sam uvjeren da se moraš potpuno
pouzdati u maštu i stazice
koje kroz bespuća odabire jezik.
On bi mogao znati – svakako
pametniji od nas, možda jedini oslonac.
Kad ideš kroz pustinju trebaš vodu
i rezervne dijelove za motor džipa.
Uzmi, dakle, sve čega u ovom rječniku
ima, pa i ono čega nema. Može ti dobro doći.
I poslije, kada te više ne bude –
prividi repatica nad pješčanim nanosima
i zvijezde će sjati.

Preveo Edo Fičor

Prva pjesma

Prva pjesma govori o starom načinu života. Kako su stvari bile postavljene na početku i kako se znalo gdje bi trebale završiti, ili u obrisima ponovno početi

s poznatim osjećajima. A tada počne kukavica otkucavati veće sate i trava raste više i cvijeće cvate ljepše i popodnevnim šetačima pogled se zaustavlja na promaklim bojama.

Snijeg je još bijel, ali čišći je i jasniji, nebo nad crjepovima još je plavo, ali plavo u zlatilu odličnoga podneva, i pjesma i dalje odzvanja

svojim zimzelenim tonom. Zvijezde pogledavaju prema nama kao iznenađeni znanci u ponovnom susretu poslije tisuću godina, i knjiga i poslije tisuću godina tvrdi svoje

i posebna rijeka došuljala se među blistavo kamenje, izbrušeno od stare riječnosti i pravih oblika, poput otpornih srca posijanih po dnu njezina rukavca.

Nije neki mjesec koji bi se mogao imenovati, ili godina za koju bi se znalo kada je počela, samo su zvuci trenutaka što se slijevaju u uho, kada se ne zna za vrijeme, kao da je

sve vrijeme bilo prošlost, tvoj istočni grijeh zakopan je još u snu i iz praznih džepova još možeš izvući prvu pjesmu koja će te tamo ponijeti. A sada je jasna i razgovijetna,

samo joj se refren, koji si jednom znao napamet, mijenja, zato nikada ne pamtiš riječi.

Preveo Edo Fičor